

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2015. gada 11. jūnijā

Satversmes tiesas 3. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Kaspars Balodis, tiesneses Sanita Osipova un Ineta Ziemele,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 85/2015), kuru [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) vārdā iesniedza pilnvarotā pārstāve – zvērināta advokāte – [...],

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Civillikuma 149. panta sesto daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam, 96. un 110. pantam.

2. Apstrīdētā norma noteic: „Personai, kas sevi uzskata par bērna bioloģisko tēvu, izņemot gadījumu, kad bērns ieņemts noziedzīga nodarījuma pret tikumību un dzimumneaizskaramību rezultātā, ir tiesības apstrīdēt paternitātes pieņemumu divu gadu laikā no bērna piedzimšanas šādos gadījumos:

- 1) bērna māte ir mirusi dzemdībās;
- 2) bērna māte un bērna mātes vīrs dzīvo šķirti vismaz 306 dienas pirms bērna piedzimšanas.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likums noteic, ka personas pieteikums Satversmes tiesai ir atzīstams par konstitucionālo sūdzību un lieta ierosināma tad, ja tas atbilst prasībām, kas noteiktas šā likuma 18. un 19.² pantā.

5.1. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa prasa, lai pastāvētu pamatota iespējamība, ka apstrīdētā norma aizskar pieteikuma iesniedzēju.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs uzskata sevi par bērna bioloģisko tēvu un vēlas apstrīdēt paternitātes pieņēmumu bērna tiesību un interešu nodrošināšanai. Savukārt apstrīdētā norma, lai arī noteic paternitātes pieņēmuma apstrīdēšanas gadījumus personai, kas sevi uzskata par bērna bioloģisko tēvu, konkrētajā gadījumā Pieteikuma iesniedzējam liedzot īstenot šādas tiesības.

Tādējādi pieteikumā ir minēti apsvērumi, kas varētu liecināt par apstrīdētās normas radīto Pieteikuma iesniedzēja pamattiesību aizskārumu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs vērsties Satversmes tiesā.

5.2. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punkts prasa pamatot, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī tādu nav.

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs atzīts par trešo personu lietā par paternitātes pieņēmuma apstrīdēšanu, kas ierosināta pēc Rīgas Bāriņtiesas pieteikuma. Pieteikuma iesniedzējs minētajā lietā iesniedzis kasācijas sūdzību, kas ar Augstākās

tiesas Civillietu departamenta (*datums*) spriedumu noraidīta, norādot, ka lietā nav celta prasība par paternitātes noteikšanu. Pēc Pieteikuma iesniedzēja domām, viņš ir izmantojis visas iespējas aizstāvēt savas aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Pieteikuma iesniedzēja kā trešās personas tiesība konkrētajā lietā iesniegt kasācijas sūdzību nav uzskatāma par vispārējo tiesību aizsardzības līdzekli Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas izpratnē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 249. panta otro daļu Pieteikuma iesniedzējam kā personai, kas uzskata sevi par bērna bioloģisko tēvu ir tiesības celt prasību par bērna paternitātes noteikšanu pret bērna māti. No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem neizriet, ka Pieteikuma iesniedzējs šādas tiesības būtu izmantojis. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējs nav izmantojis visus viņam pieejamos vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas un sestās daļas 2. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 3. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 85/2015).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 3. kolēģijas priekšsēdētājs

K. Balodis